

з поверхонь свідчить про порушення санітарного режиму при користуванні комп'ютерів. Виявлені *Staphylococcus aureus*, які були – нерухомі округлої форми, розташовані одиночно, парами і кетягами. Також, з клавіатур були виділені такі мікроорганізми, як коагулазонегативні стафілококи (100 % клавіатур), дифтероїди (16 %), представники сімейства *Micrococcus* (50 %).

Вважається, що дані спостереження узгоджуються з результатами дослідників. Тобто, велика частина мікроорганізмів, виявлених на клавіатурах, відносилася до нормальної мікрофлори шкіри: коагулазонегативні стафілококи (84 %), *Bacillus spp.* (44 %), корінобактерії (8 %). Виділені також стрептококи (9 %), *Clostridium perfringens* (4 %), ентерококи (4 %), в т.ч. один штам був ванкоміцінорезистентним, *Staphylococcus aureus* (1 %), *Pseudomonas luteola*, грамнегативні палички (6 %) і гриби (2 %).

Присутність на клавіатурах грам негативних паличок, дріжджових грибів і стрептококів вказує на високий рівень їх забрудненості. Таким чином, з результатів проведених досліджень бачимо, що мікробна обсемененість клавіатур ноутбуків вище за мікробне населення клавіатур стаціонарних комп'ютерів.

За результатами санітарно-мікробіологічних досліджень на базі санітарно-епідеміологічної служби можна стверджувати про високу мікробну обсемененість клавіатур ноутбуків та клавіатур стаціонарних комп'ютерів. Доведено наявність патогенних мікроорганізмів: сальмонел, стафілококів, дифтероїдів та ін.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ НОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ПРАЦІ В ОФІСІ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Студентка І.В. Большешанова, керівник А.В. Писарєв

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків

Анотація. Розглядаються вимоги до офісних приміщень, в яких розташовані персональні комп'ютери. Показано, що нормативна регламентація вимог до оформлення приміщень та робочих місць на підприємствах досить розгалужена і не завжди дотримується роботодавцем.

Ключові слова: охорона праці, персональні комп'ютери, робочі місця, офісні приміщення, умови праці, нормування.

Аннотация. Рассматриваются требования к офисным помещениям, в которых расположены персональные компьютеры. Показано, что нормативная регламентация требований к оформлению помещений и рабочих мест на предприятиях достаточно разветвленная и не всегда соблюдается работодателем.

Ключевые слова: охрана труда, персональные компьютеры, рабочие места, офисные помещения, условия труда, нормирование.

Abstract. The requirements for offices, which are located personal computers are considered. It is shown that the legal regulation requirements for registration of premises and jobs in enterprises a fairly extensive and not always comply with the employer.

Keywords: labor protection, personal computers, workplaces, offices, working conditions, rationing.

Право на працю кожного громадянина нашої держави закріплює ст. 43 Конституції України, а абзац 4 цієї статті встановлює право кожного на належні, безпечні і здорові умови праці. Належне вирішення поставлених Конституцією та іншими чинними нормативно-правовими актами завдань із створення безпечних і здорових умов праці можливе лише за умови дотримання вимог приведення приміщень у відповідності із нормами.

Охорона праці, відповідно до ст.1 Закону України «Про охорону праці» від 14.10.1992 р. № 2694-ХІІ, - це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності. Частина 1 ст. 6 вказаного Закону зазначає, що умови праці на робочому місці, безпека технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування та інших засобів виробництва, стан засобів колективного та індивідуального захисту, що використовуються працівником, а також санітарно-побутові умови повинні відповідати вимогам законодавства. Тому, дотримуючись норм законодавства, роботодавць зобов'язаний створити на робочому місці в кожному структурному підрозділі умови праці відповідно до нормативно-правових актів, а також забезпечити додержання вимог законодавства щодо прав працівників у галузі охорони праці. Проте, незважаючи на досить розгалужену нормативну регламентацію вимог до оформлення приміщень та робочих місць на підприємствах, сучасне життя доводить протилежне.

Так, вимогами до приміщення, в яких розташовані персональні комп'ютери зазначено площу такого приміщення, яка визначається згідно з чинними нормативними документами з розрахунку на одне робоче місце, обладнане ПК, а саме: площа - не менше 6,0 кв. м, обсяг - не менше 20,0 куб. м, з урахуванням максимальної кількості осіб, які одночасно працюють у зміні. Крім того, відстань між тильною поверхнею одного комп'ютера та екраном іншого не повинна бути меншою 2,5 м; прохід між рядами робочих місць має бути не меншим 1 м. У цих приміщеннях підходи до засобів

пожежогасіння повинні бути вільними, слід щоденно проводити вологе прибирання, а також вони повинні бути забезпечені медичними аптечками першої допомоги та системою автоматичної пожежної сигналізації з димовими пожежними сповіщувачами та переносними вуглекислотними вогнегасниками з розрахунку 2 шт. на кожні 20 кв. м площі приміщення. Однак, дані стандарти в більшості робочих офісів не дотримуються, через небажання роботодавця, що пов'язано як з матеріальним аспектом переобладнання офісу, так і з моральним - викликаним незнанням нормативних вимог або небажанням їм слідувати.

Крім того, щодо дотримання вимог до рівнів шуму та вібрації, які визначаються відповідно до Державних санітарних норм та правил, встановлено, що для забезпечення нормованих рівнів шуму у виробничих приміщеннях та на робочих місцях застосовуються шумопоглинальні засоби, вибір яких обґрунтовується спеціальними інженерно-акустичними розрахунками. Як засоби шумопоглинання повинні застосовуватися негорючі або важкогорючі спеціальні перфоровані плити, панелі, мінеральна вата з максимальним коефіцієнтом звукопоглинання в межах частот 31,5 - 8000 Гц, або інші матеріали аналогічного призначення, дозволені для оздоблення приміщень органами державного санітарно-епідеміологічного нагляду. Крім того, необхідно застосовувати підвісні стелі з аналогічними властивостями, а також для дотримання Правил з охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин, необхідно під матричні принтери підкладати вібраційні килимки для гасіння вібрації та шуму.

Що стосується відповідальності за недотримання вимог приведення приміщень у відповідності із нормами визначеними законодавством України у сфері охорони праці, то якимись спеціальними нормативними актами вона не передбачена. Однак при цьому, як і будь-яке інше правопорушення чи недотримання законодавства про охорону праці, нехтування такими вимогами може потягти за собою санкції контролюючих органів.

Отже, проаналізувавши нормативні вимоги безпечних умов праці, приведення робочих приміщень та місць працівників у відповідність із вимогами законодавства у сфері охорони праці, можна зробити висновок, що це є безпосереднім обов'язком роботодавця, що, крім іншого, підтверджується Конвенцією про захист працівників від професійного ризику, спричиненого забрудненням повітря, шумом та вібрацією на робочих місцях від 20.06.1977 р. № 148. Адже, обладнане, відповідно до вимог законодавства з охорони праці, приміщення, що якісно пристосоване для продуктивної роботи працівників – є запорукою їх більш ефективної роботи.